

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 7 maart 1955

*'s Morgens te 11 uur aangevangen en 's middags voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Algera, Beel, Beyen, De Bruijn, Cals, Donker, Luns, Mansholt, Staf, Suurhoff, Van Thiel, Witte en Zijlstra (afwezig zijn de Ministers Kernkamp en Van de Kieft).

Secretaris: J. Middelburg.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

g. De kwestie van de Indische Nederlanders

De *Minister-President* brengt nogmaals ter sprake de wijze, waarop stelselmatig Indische Nederlanders naar Nederland worden gehaald. De Stichting 'Onze Mensen', welke tot stand is gebracht in het bijzonder met de bedoeling om hulp aan in Indonesië verblijvende Indische Nederlanders te geven, gaat hierbij ook een rol spelen. Terwijl in Indonesië zowel van Nederlandse zijde als van betrouwbare Indonesische kant wordt aangedrongen op voortzetting van het verblijf van Nederlanders aldaar, worden de mensen in Indonesië van Nederland uit voortdurend opgewekt om naar Nederland te komen. Spreker stelt voor, dat de Ministers Luns, Van Thiel en hijzelf deze kwestie nog eens bespreken.

Minister *Van Thiel* heeft een gesprek gehad met Dr. H. Colijn en de heer Moora van de Stichting 'Onze Mensen', waarbij men hem een concept voor een memorandum voorlegde. Spreker heeft er bezwaar tegen gemaakt, dat de heer A.W. Colijn van deze Stichting zich in zo sterke mate buiten het Regeringsbeleid begeeft. Het bleek toen, dat genoemde heer geen deel blijft uitmaken van het Comité. In de Memorie van Antwoord aan de Eerste Kamer heeft spreker medegedeeld, dat dit Comité niet in overleg met, maar na overleg met de Regering is tot stand gekomen. Er zal een nieuw memorandum komen. Hoofdpunten zijn in de eerste plaats, dat hulp in Indonesië zelf zal worden gegeven en dat zij, die de Indonesische nationaliteit hebben, slechts in zeer bijzondere gevallen naar Nederland kunnen komen. De *Minister-President* stelt de vraag of Maatschappelijk Werk ten aanzien van de overkomst naar Nederland niet veel gemakkelijker is geworden. Minister *Van Thiel* antwoordt, dat blijkens een verslag van een bespreking van de Commissarissen met de HC de toestand bij de Indische Nederlanders veel onrustiger is geworden. De *Minister-President* wijst er op, dat door bepaalde groepen een de Indische Nederlanders wordt voorgespiegeld, dat hun moeilijkheden voorbij zijn als zij naar Nederland gaan. Het is echter duidelijk, dat in ons land hiertegen toenemende bezwaren rijzen, waarbij o.a. ook gesproken wordt van bevoorrechting wat de toewijzing van woningen betreft.

h. De Ambonezen in Nederland

Minister *Van Thiel* herinnert er aan, dat het beleid ten aanzien van de Ambonezen in Nederland er steeds op gericht is geweest, dat zij bestemd zijn naar elders te gaan, zodat hun verblijf in Nederland slechts tijdelijk is. In de Eerste Kamer is er op aangedrongen zich op een permanent verblijf in Nederland te richten. De leiders van de Ambonezen zeggen echter, dat men de groepsband moet handhaven. Spreker staat op het standpunt, dat men langzamerhand moet overgaan tot het laten zorgen voor de eigen huishouding door de Ambonezen. In dit verband deelt spreker mede, dat de regeling van de afdracht van een deel van de eigen verdiensten aanvankelijk niet onbevredigend liep, maar dat thans nog weinigen volgens de regeling afdragen. In verband hiermede lijkt hem thans de tijd gekomen om met handhaving van het groepsverband aan de Ambonezen de verantwoordelijkheid voor het eigen gezin te geven, waardoor zij o.a. zelf hun kleding zullen moeten kopen en voor voeding zullen moeten zorgen.

Naar aanleiding van dit voorstel van Minister Van Thiel ontspint zich een debat over de mogelijkheden van de Ambonezen in de toekomst. De *Raad* nodigt aan het slot hiervan Minister Van Thiel uit om via het Commissariaat van de Ambonezen contact met andere Departementen op te nemen en een nota voor de Ministerraad voor te bereiden.

i. *De kwestie Ambon*

Minister *Beel* deelt mede, dat Binnenlandse Zaken benaderd is met vragen van gemeentebesturen inzake verzoeken van de organisatoren van een demonstratie met betrekking tot de positie van Ambon om van gemeentelijke aanplakruimten gebruik te maken. Het lijkt spreker moeilijk dit te verbieden. De *Raad* is het met dit standpunt eens.

Middagvergadering

3. *Buitenlands beleid*

b. *De berechting van de infiltranten bij Fakfak* (Zie notulen MR d.d. 28 Februari 1955, punt 3e.)

Minister *Luns* deelt mede, dat juist is gebleken wat steeds is gedacht, dat de Indonesische Regering nooit van plan is geweest om advocaten naar Nieuw-Guinea te zenden voor bijstand aan de Indonesische infiltranten bij Fakfak. Deze Regering heeft thans medegedeeld, dat zij van het zenden van advocaten afzag, zolang niet de gevraagde immuniteit werd gewaarborgd. Spreker acht het wel gunstig, dat men van Nederlandse zijde zeer ver is gegaan met de inwilliging van Indonesische verlangens ter zake.

e. *De verhouding tot Indonesië* (Zie notulen MR d.d. 28 Februari 1955, punt 3b. #Zie ook notulen MR 14/3/55 punt 3b.)

Minister *Luns* deelt mede, dat onze Hoge Commissaris een bespreking heeft gehad met de Indonesische Minister-President (o.a. over de Ambonezen in Nederland), welke bespreking weinig bevredigend is geweest. Bij een andere bespreking is gebleken, dat de Indonesische Regering twee posten van Nederlandse Commissarissen wil opheffen. Voorts is bericht ontvangen, dat onder de mishandelde arrestanten ook een Duitser voorkomt. De *Minister-President* stelt de vraag of de uitlating van Sunarjo (ter verdediging van het geven van enige klappen om een verdachte tot het zeggen van de waarheid te brengen) onder de aandacht van de buitenlandse pers is gebracht. Minister *Luns* zal dit nagaan. Spreker deelt mede, dat na het laatste Nederlandse protest tegen de mishandelingen van arrestanten van Indonesische zijde is geantwoord, dat men de betekenis van deze protesten niet zag en dat deze daarom beter achterwege konden worden gelaten. Thans is besproken, dat zal worden medegedeeld, dat deze zaak langs andere wegen zal worden behandeld, in het bijzonder via het Rode Kruis, via de voorlichtingsambtenaren van onze posten enz.
